

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۱۹/۰۳/۲۷

ضمیر ساپی

عمران خان ولي د موقت حکومت ډول وهي؟

له هغه وروسته چې افغان ولسمشر اشرف غني په خيبر پښتونخوا کې د پښتون ژغورني غورځنگ په ملاتړ توپيونه وکړل، د بهرنيو چارو وزير محمود قريشي په گډون ځينو پاکستاني سياستوالو دا کار د پاکستان په کورنيو چارو کې لاسوهنه وبلله.

خو اوس عمران خان ولي د موقت حکومت ډول غاړې ته اچولی؟ بنایي د پاکستان دا هڅې پخوا پټې روانې وې، خو د ولسمشر اشرف غني له توپونو را په دی خوا د پاکستان لومړي وزير په افغانستان کې د موقت حکومت وړاندیزونه د پردې بلې غاړې تر څنگ د رسنيو له لارې هم چټک کړي دي.

عمران خان د تېرې کب میاشتي په وروستيو کې په باجوړ کې یوې غونډې ته د وينا پر مهال په افغانستان کې د یوه نوي حکومت د جوړېدو خبرداری ورکړ. هغه یو ځل بیا د تېرې دوشنبې په ورځ په اسلام اباد کې یوې غونډې ته د خبرو پر مهال تور پورې کړ چې د افغانستان برحال حکومت د سولې روانو خبرو ته خنډونه جوړوي او په ورته وخت کې یې ویلي، د سولې بهیر به هغه مهال بریالی شي چې په افغانستان کې یو بی طرفه موقت حکومت جوړ شي.

د پاکستان گوښه کېدل

پېشو د خدای لپاره مور دې نه نیسي او د عمران خان دا ډول څرگندونې لومړی دا په گوته کوي چې زموږ برحال حکومت په سم لوري روان دی، ځکه وايي، «چې باد نه وي بوټی نه بنوري» اوس پاکستان د اشرف غني په مشرۍ په برحال حکومت کې د پاکستان پر خلاف داسې څه ویني چې په افغانستان کې د پاکستان د ملي گټو او شومو موخو د پوره کېدو مخنیوی کوي. برحال حکومت په هیڅ ډول اسلام اباد ته اجازه نه ورکوي چې د افغانانو په نیابت او غیابت له نورو هېوادونو سره په اسلام اباد، دوحه، مسکو او کومه بله پلازمېنه کې د افغانستان د راتلونکي پر سر پټې معاملي وکړي.

دویم دا چې برحال حکومت نه غواړي د مجاهدينو د وخت په څېر د موقتو ادارو را منځ ته کولو ترخې تجربې بیا بیا تکرار کړي، ځکه هماغه ناسم سياستونه او موقت حکومتونه وو چې له تېرو څو لسيزو را په دې خوا د پاکستان په گډون گاونډيو ډېر اسانه د افغانستان د سياسي تالاب په څرو اوبو کې د ځان په گټه کبان نیسي.

اوسنی حکومت چې د تېرو پنځو کلونو په لړ کې یې پاکستان په نړيواله کچه گوښه کړی دی او په هر نړيوال فورم کې پرې نړيوال د ترهگري د ملاتړي هېواد په توگه نیوکه کوي، په هیڅ صورت د برحال حکومت پایښت او ادامه نه غواړي، ځکه اسلام اباد په تېره د پاکستان پوځ او استخباراتي ادارې د اشرف غني تر مشري لاندې حکومت ادامه د پاکستان د هغې اسانه لاسوهني فرصت لندول گڼي چې پخوا به یې پرته له خنډ او خنډه زموږ په ټولو چارو کې کوله.

د پاکستان اقتصادي زوال

درېیم دا چې د ولسمشر غني تر قیادت لاندې اوسني حکومت له هندوستان او منځنۍ اسیا هېوادونو سره د ښه بهرني سياست لوبولو تر څنگ په اقتصادي او سوداگريز ډگر کې پر پاکستان د افغانستان اتکا له ۵۰ سلنې هم راښکته کړی ده، ځکه د ولسمشر غني پنځه کلني واکمنۍ پر مهال افغانستان ته د بي کیفیته او باکیفیته پاکستاني تولیداتو راکړه ورکړه کې د پام وړ کموالی را منځ ته شوی دی، خو برعکس له هندوستان، چین، ترکیې، منځنۍ اسیا او ان له اروپايي

د پاڼو شمېره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خبر و لولی

هېوادونو سره د افغانستان راکړه ورکړه ممکن شوه او دې چارې د پاکستاني کارخانو څښتنانو او سوداګرو ته هغه لوی اقتصادي زیان واړوه چې تر دې مهاله نورو حکومتونو ورته نه دی اړولی.

د پاکستان د دولتي بانک د خپرو شویو مالوماتو له مخې افغانستان ته د دې هېواد صادرات د ۲۰۱۷ مېلادي کال په پرتله ۱۷ سلنه راکم شوي دي. په ۲۰۱۷ زېږديز کال کې افغانستان ته د پاکستان د صادراتو کچه ۷۳۹,۲۳۳ میلیونه ډالره وه چې په ۲۰۱۸ کال کې دا اندازه ۶۰۸,۵۳۳ میلیونه ډالرو ته راښکته شوې ده.

په همدې حال کې بیا دې هېواد ته د افغانستان د وارداتو له زیاتوالي وېل شوې ده چې په ۲۰۱۷ کال کې یې پاکستان ته واردات ۲۰ سلنه زیات شوي دي. د ۲۰۱۸ زېږديز کال د لومړیو نهو میاشتو ته په کتو د پاکستان او افغانستان تر منځ د سوداګرۍ کچه کابو یو میلیارډه ډالره وه، په داسې حال کې چې د ۲۰۱۷ کال په همدې موده کې دا اندازه ۱,۵ میلیارډه ډالره وه.

د افغانستان لوړوالی

ښايي ځینې نور دلایل موجود وي، خو دا هغه دلایل دي چې له نورو هېوادونو سره د افغانستان هوایي او ځمکنیو ترانزیتی لارو پرانیستو پاکستان ته اړتیا کمه کړې ده.

څلورم دا چې پاکستان په افغانستان کې د برحال حکومت دوام ځکه نه غواړي، که په افغانستان کې د «پاکستان ضد» برحاله نظام پنځه کاله نور هم دوام وکړي، په افغانستان کې به نه یوازې د پاکستان د مغرضانه مداخلو لاسونه لنډ شي، بلکې په ډېر لږ وخت کې به افغانستان په سیاسي، پوځي، اقتصادي او نورو برخو کې لوړوالی وکړي.

د اسلام اباد دې وېرو او اندېښنو ته په کتو، اوس عمران خان په افغانستان کې د موقت حکومت په ترکیب کې د داسې کسانو د راوستلو په لټه کې دی چې د افغانستان په سیاسي مباحثو کې د پاکستان په ګټه پرېکړې وکړي، په دې کسانو په مرسته د اسلام اباد هغه ګټې خوندي کړي چې پورته ورته لنډه کتنه وشوه.

خو افغان چاواکيو، سیاسيونو، ټينک ټينک او پالیسي جوړونکیو په تېره ولس ته په کار ده چې د ټولټاکنو او حساسو شېبو پر مهال له برحال حکومت، نظام او ملي ګټو نه په نظر کې نیولو سره په هر اړخیز ډول، ملاتړ وکړي او هیچاته اجازه ور نه کړي چې دا پیاوړې اردو یې د پردیو قرباني شي او د نورو بحرانونو تر څنګ مو هېوادوال یو ځل بیا د ګاونډیو ترحم ته محتاج شي.

که ولس او افغان حکومت خپل اوسني دریځ ته دوام ورکړي، نه به په شاتګ وکړو، نه به د عمران خان مغرضانه موخي پوره شي، خدای مه کړه نه به مو دا پیاوړې اردو یو ځل بیا درې وړې شي، نه به د نړیوالو وتلو ته اندېښمن یو او نه به دلته د نورو په خوښه د موقتو حکومتونه را منځ ته کېدو ته زمینه برابره شي.

د پانې شمیره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلېکنې د لیکنیزې ښې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څېر و لولئ